

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O PRAVIMA POVRATNIKA U PRIJERATNO MJESTO PREBIVALIŠTA
U ENTITETU REPUBLIKA SRPSKA I BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, mart 2014. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažemo da se Zakon o pravima povratnika u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine razmatra i donese po hitnom postupku, u skladu sa čl. 191. i 192. Poslovnika Predstavničkog doma („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09).

Imajući u vidu zaključke sa 27. sjednice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, održane 01.12.2011. godine, 2. tematske sjednice Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održane 27.02.2012. godine, kao i zahtjeve nevladinog sektora čiji je predmet rada povratnička populacija, raseljene osobe i izbjeglice, predlažemo donošenje ovog novog Zakona, koji će opća je ocjena doprinijeti (re) integraciji na nekoliko nivoa (na nivou pojedinca, domaćinstva, zajednice i društva), uprkos kontraproduktivnom političkom kontekstu, posebno u entitetu Republika Srpska.

Smatramo da će utvrđena prava povratnika u predmetnom zakonu, doprinijeti očuvanju dostojanstva žrtava, pospješiti opstanak Bošnjačke i Hrvatske zajednice na prostorima entiteta Republika Srpska, a posebno u mjestima gdje su prije rata bili većinsko stanovništvo.

Z A K O N
O PRAVIMA POVRATNIKA U PRIJERATNO MJESTO PREBIVALIŠTA
U ENTITETU REPUBLIKA SRPSKA I BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak za ostvarivanje i korištenje prava stečenih na osnovu federalnih zakona i drugih propisa povratnika u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt), iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, branilačko - invalidske zaštite, zdravstvene zaštite i prava iz oblasti poreza na dohodak.

Član 2.
(Definicije)

(1) Povratnik u smislu ovog zakona je lice koje je ostvarilo ili će ostvariti pravo na povratak iz Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt, uz obaveznu prijavu mjesta prebivališta u mjestu povratka, bez ograničenja u pogledu datuma prijave prebivališta u mjestu prijeratnog prebivališta (u daljem tekstu: povratnik).

(2) Izbjeglica i raseljeno lice su ona lica kako je to definisano odredbama čl. 4. i 6. Zakona o raseljenim licima i povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 15/05).

Član 3.
(Lica koja mogu ostvariti odnosno nastaviti koristiti stečena prava)

(1) Prava iz ovog zakona mogu ostvariti lica koja su se dobrovoljno vratila i prijavila prebivalište u mjesto prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska ili Brčko Distriktu i koja su imala prebivalište ili boravište u entitetu Federacija , po osnovu statusa raseljenog lica.

(2) Pod prijeratnim prebivalištem iz stava (1) ovog člana, smatra se prebivalište koje je to lice imalo do 30.04.1991. godine.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana zadržavaju korištenje stečenih prava i ostvaruju prava u skladu sa ovim zakonom ukoliko su prije stupanja na snagu ovog zakona imala boravište odnosno prebivalište u entitetu Federacija, pod uslovom da ta prava ne ostvaruju po propisima Republike Srpske ili Brčko Distrikta.

II - OBLASTI U KOJIMA SE OSTVARUJU I KORISTE PRAVA

Član 4.
(Pravni okvir ostvarivanja prava)

(1) Prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom ostvaruju se u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 36/09, 54/04, 39/06 i 14/09), i podzakonskim propisima;

(2) Prava iz oblasti branilačko– invalidske zaštite ostvaruju se i koriste u skladu sa: Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“ br.33/04,56/05, 70/07 i 9/10), Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i

odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 70/05, 61/06 i 9/10), Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/13) i podzakonskim propisima.

(3) Prava iz oblasti zdravstvene zaštite ostvaruju se u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 46/10) i podzakonskim propisima.

(4) Prava iz oblasti poreza na dohodak ostvaruju se u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“ br. 10/08, 9/10, 44/11 i 7/13) i podzakonskim propisima, a odnose se na poreske olakšice za fizička lica – povratnike, koja imaju prijavljeno prebivalište na području entiteta Republika Srpska ili Brčko Distriktu, a koja ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavca na području entiteta Federacija.

III - SOCIJALNA ZAŠTITA I ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Član 5.

(Prava iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom i organi koji vode postupak)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona mogu koristiti prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, pod uslovima i na način propisan federalnim zakonom iz člana 4. stav 1. ovog zakona i podzakonskim propisima.

(2) Lica iz člana 3. ovog zakona, podnose zahtjeve za priznavanje prava iz stava 1. ovog člana nadležnom opštinskom organu, prema mjestu svog posljednjeg prebivališta odnosno boravišta na teritoriji Federacije BiH, koji u prvom stepenu rješava o prvima iz oblasti socijalne zaštite.

(3) Po žalbama izjavljenim na prvostepena rješenja iz stava 2. ovog člana rješava nadležni kantonalni, odnosno federalni organ uprave nadležan za poslove socijalne zaštite.

Član 6.

(Zadržavanje stečenih prava)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona, koja su na osnovu pravosnažnog rješenja ostvarila prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, zadržavaju stečena prava, odnosno nastaviće im se isplata novčanih naknada i nakon povratka, odnosno prijave mjesta prebivališta u entitetu Republika Srpska.

(2) Isplata novčanih naknada licima iz stava 1. ovog člana vršiće se na način propisan federalnim propisima iz člana 4. stav 1. ovog zakona.

IV – BRANILAČKO-INVALIDSKA ZAŠTITA

Član 7.

(Prava iz branilačko – invalidske zaštite)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona, koriste prava koja su uređena federalnim propisima iz člana 4. stav 2. ovog zakona, u postupku, pod uslovima i na način propisan za ostvarivanja prava iz oblasti branilačko – invalidske zaštite.

(2) Nadležnost organa za prijem zahtjeva, vođenje upravnog postupka i rješavanje o pravima iz stava 1. ovog člana iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i podzakonskih propisa iz člana 4. stav 2. ovog zakona.

V – ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 8. (Prava iz zdravstvene zaštite)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona, u skladu sa uslovima i načinom ostvarivanja prava iz oblasti zdravstvene zaštite, koji su uređeni propisima iz člana 4. stav 3. ovog zakona imaju pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaćeno obaveznim zdravstvenim osiguranjem koje podrazumijeva osiguranje zdravstvenog standarda pod jednakim uslovima za osigurana lica u zadovoljavanju potreba u primarnoj, specijalističko – konsultativnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti s odgovarajućom medicinskom rehabilitacijom.

(2) Pravo na primarnu i specijalističko konsultativnu zdravstvenu zaštitu, lica iz člana 3. ovog zakona, mogu koristiti u opštini zadnjeg mjesta prebivišta odnosno boravišta prije povratka u prijeratno mjesto prebivališta, ili po sopstvenom izboru u drugoj opštini istog kantona, koja je komunikacijski najbliža njegovom mjestu povratka.

(3) Pravo na bolničku zdravstvenu zaštitu, lica iz člana 3. ovog zakona mogu koristiti u bolnicama prema mjestu posljednjeg prebivališta odnosno boravišta prije povratka u entitet Republika Srpska i Brčko Distrikt.

(4) Lica iz člana 3. ovog zakona imaju pravo korištenja vertikalnog programa zdravstvene zaštite u skladu sa Odlukom o utvrđivanju prioriternih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih oblasti koje će pružati osiguranim osobama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08) i Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 22/02 i 11/05).

VI - POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA

Član 9. (Podnošenje zahtjeva)

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se nadležnom prvostepenom organu za određenu oblast, a u skladu sa ovim zakonom.

(2) Podnosilac zahtjeva je dužan uz zahtjev dostaviti:

- a) prijavu prebivališta u mjesto prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu,
- b) prijavu boravišta u kantonu po osnovu statusa raseljenog lica ili
- c) prijavu prebivališta u kantonu kojem je prethodio status reseljenog lica.

Član 10. (Postupanje prvostepenog organa po zahtjevu)

Nadležni prvostepeni organ rješava po zahtjevu iz člana 9. ovog zakona koristeći dokaze:

- a) kojim raspolaže za podnosiocje zahtjeva (eventualno postojeći spis predmeta),
- b) koje pribavlja po službenoj dužnosti,
- c) koji su po karakteru takvi da ih podnosilac zahtjeva pribavlja lično.

Član 11.
(Zabrana ostvarivanja istih prava po drugim propisima)

(1) Prvostepeni organ će po službenoj dužnosti utvrditi da li lica iz člana 3. ovog zakona ostvaruju ista prava po drugim propisima.

(2) Lica iz člana 3. ovog zakona koja su ostvarila pravo po ovom zakonu dužna su u roku od 15 dana obavijestiti nadležni organ o svakoj promjeni koja bi mogla uticati na korištenje i obim ostvarenih prava.

(3) Lica iz člana 3. ovog zakona kojim je isplaćeno novčano primanje na koje nisu imala pravo dužna su vratiti primljeni iznos. Ako to ne učine u roku kojeg odredi nadležni prvostepeni organ, povrat tog iznosa ostvariće se tužbom kod nadležnog suda.

Član 12.
(Datum početka ostvarivanja prava)

Prava iz ovog zakona pripadaju licima iz člana 3. ovog zakona od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva.

Član 13.
(Zadržavanje prava)

Lica iz člana 3. ovog zakona koja su ostvarila prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, branilačko-invalidske zaštite, zdravstvene zaštite, prava iz oblasti poreza na dohodak, stupanjem na snagu ovog zakona zadržavaju ostvarena prava u smislu da se ne mora voditi novi postupak u skladu sa ovim zakonom.

Član 14.
(Propisi o vođenju postupka)

U postupku ostvarivanja prava iz ovog zakona primjenjuje se Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/98 i 48/99), ukoliko propisima iz člana 4. ovog zakona nije drugačije uređeno.

VII – FINANSIRANJE I NADZOR

Član 15.
(Način finansiranja)

(1) Prava povratnika ostvarena po propisima iz člana 4. ovog zakona finansiraju se na način kako je to uređeno propisima iz člana 4. ovog zakona.

Član 16.
(Organi koji vrše nadzor)

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše: Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo finansija – Federalno ministarstvo financija i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, svako u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrše nadležne federalne resorne inspekcije.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Član 17. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1500,00 KM biće kažnjeno za prekršaj odgovorno lice u organu uprave ili ustanovi, ako:

1. Korisniku, suprotno odredbama ovog zakona uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
2. Omogući korištenje prava licu kojem ne pripada pravo po ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obimu;
3. Ne omogući ostvarivanje uvida u upravno rješavanje, ne dostavi potrebne podatke, spise i obavještenja o pitanjima koja se odnose na upravne stvari u upravnom postupku, na zahtjev nadležnog ministarstva ili upravne inspekcije.

(2) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM biće kažnjeno fizičko lice koje na osnovu lažne isprave, lažnog iskaza ili na bilo koji drugi nedozvoljen način svojim djelovanjem ostvari pravo po ovom zakonu koje mu ne pripada.

IX – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18. (Usaglašavanje zakona)

(1) Ukoliko određene odredbe ovog zakona nisu u saglasnosti sa odredbama zakona iz člana 4. ovog zakona, primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

(2) Vlada Federacije BiH će u roku od 60. dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, dostaviti Parlamentu Federacije BiH, odgovarajuće izmjene i dopune propisa iz člana 4. ovog zakona radi usklađivanja istih sa odredbama ovog zakona.

(3) Kantoni će u skladu sa svojim nadležnostima, u roku od 60. dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, posebnim zakonom ili odgovarajućim izmjenama i dopunama postojećih zakona omogućiti povratnicima u entitet Republika Srpska i Brčko Distrikt korištenje prava iz oblasti: socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, zdravstvene zaštite i dopunskih prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.

Član 19. (Ravnopravnost polova)

Imenice upotrijebljene u ovom ovom zakonu samo u muškom ili samo u ženskom rodu odnose se na oba pola.

Član 20. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O PRAVIMA POVRATNIKA U PRIJERATNO MJESTO
PREBIVALIŠTA U ENTITETU REPUBLIKA SRPSKA I BRČKO DISTRIKTU BOSNE I
HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV

Za donošenje ovog zakona ne postoji izričit ustavni osnov, ali bi, kao isti, mogla poslužiti odredba člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je predviđeno da je Parlament Federacije, pored ostalih ovlasti, mjerodavan za donošenje zakona o obnašanju dužnosti federalne vlasti. Budući da se predmetnim zakonom uređuju uslovi, način i postupak ostvarivanja i korištenja prava stečenih na osnovu federalnih zakona i drugih propisa povratnika u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: brčko Distrikt) iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, branilačko – invalidske zaštite, zdravstvene zaštite i prava iz oblasti poreza na dohodak, a što spada u obnašanje dužnosti federalne vlasti. Navedena ustavna odredba, po našem mišljenju, predstavlja ustavni osnov za njegovo donošenje.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Od 1992.- 1995. godine svoje prijeratne domove u Bosni i Hercegovini u najvećem dijelu prisilno je napustilo oko 2,2 miliona osoba, što čini više od polovine predratnog domicilnog stanovništva. Od toga broja oko 1,2 miliona osoba potražilo je izbjegličku zaštitu u preko 100 zemalja širom svijeta, dok je u isto vrijeme oko milion osoba raseljeno unutar Bosne i Hercegovine.

Aneksom VII Dejtonskog mirovnog sporazuma strane potpisnice su potvrdile svoju opredijeljenost poštivanja prava izbjeglih i raseljenih osoba, posebno prava na povratak, kao i prava na povrat imovine i/ili kompenzaciju.

Od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu, do 31.12.2012. godine u Bosnu i Hercegovinu se vratilo 1.033.647 raseljenih osoba i izbjeglica, od toga na prostor entiteta Federacije Bosne i Hercegovine 743.745, na prostor entiteta Republika Srpska 267.807, dok se u Brčko Distrikt vratilo 22.095, od ukupnog broja raseljenih osoba i izbjeglica.

Na povratak u svoja prijeratna prebivališta u Bosni i Hercegovini čeka još 103.816 osoba, od toga 41.708 na području entiteta Federacije Bosne i Hercegovine, 61.762 na području entiteta Republike Srpske i 246 na području Brčko Distrikta BiH. Procjenjuje se da izvan Bosne i Hercegovine boravi još oko 400.000 izbjeglih osoba iz perioda 1992 – 1995. Najveći broj njih se integrisao u zemljama prihvata, ali Iz inostranstva na povratak u Bosnu i Hercegovinu čeka 80.000 izbjeglica, jer nemaju trajna rješenja u zemljama prihvata.

Dakle, i danas, po proteku dugog niza godina nakon što su napustili svoja prijeratna prebivališta, ogroman broj ljudi želi da se vrati u svoje domove, čekajući njihovu obnovu, kako bi im to bilo omogućeno.

Do sada je u Bosni i Hercegovini obnovljeno oko 350.000 stambenih jedinica (cca 68%). Od ovog broja, oko 250.000 stambenih jedinica na području entiteta Federacije Bosne i Hercegovine, 80.000 na području entiteta Republike Srpske, a u Brčko Distriktu oko 15.000 stambenih jedinica.

Nedvojbeno su postignuti dobri rezultati na realizovanju određenih ciljeva iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, ali ostalo je još puno toga da se učini kako bi svi ljudi u BiH u potpunosti uživali nesmetan pristup svim pravima koja su definisana u istome, ali i u Revidiranoj strategiji Bosne i Hercegovine za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, koju je Parlamentarna skupština BiH usvojila krajem 2010. godine, kao odgovor na izazove sa kojima je suočena povratnička populacija, raseljene osobe i izbjeglice.

O značaju ovog pitanja i izazova, svjedoči i razmatranje „ Informacije o stanju raseljenih osoba i povratnika u Federaciji Bosne i Hercegovine, iskazanim potrebama i mjerama Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica „ na 27. sjednici Vlade Federacije BiH, održanoj 01.12.2011. godine, kao i 2. tematska sjednica Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održane 27.02.2012. godine, posvećena istoj temi.

Nakon razmatranja, pored ostalih zaključaka, u prilog donošenja predmetnog Zakona mogu se navesti sljedeći:

- a. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine traži od nadležnih federalnih i kantonalnih ministarstava, da u skladu sa donesenim Odlukama Skupština kantona, kod predlaganja novih zakona i podzakonskih akata iz oblasti boračko – invalidske, socijalne, zdravstvene, penziono – invalidske i drugih prava, ne dovode povratnike u još nepovoljniji položaj, odnosno predlažu rješenja koja će stimulatивно uticati na povratak i njegovu održivost;
- b. Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH potvrđuje da je pitanje potpune podrške implementaciji Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma na čitavom prostoru BiH od posebnog političkog značaja za Federaciju BiH;
- c. Predstavnički dom zadužuje Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da u roku od 45 dana predlože Parlamentu Federacije BiH na razmatranje i usvajanje izmjena i dopuna važećih zakona koji će osigurati jednaka prava povratnika u RS sa onim u Federaciji BiH, kao i prijedloge poreskih olakšica, subvencija i stimulacija u sferi preduzetništva, a u cilju održivosti povratka.

Dakle, imajući u vidu navedene zaključke Vlade F BiH i Predstavničkog doma Parlamenta F BiH, kao i zahtjeve nevladinog sektora čiji je predmet rada povratnička populacija, raseljene osobe i izbjeglice, predlažemo donošenje ovog novog Zakona, koji će opšta je ocjena doprinijeti (re) integraciji na nekoliko nivoa (na nivou pojedinca, domaćinstva, zajednice i društva), uprkos kontraproduktivnom političkom kontekstu, posebno u entitetu Republika Srpska.

I na kraju smatramo da će utvrđena prava povratnika u predmetnom zakonu, doprinijeti očuvanju dostojanstva žrtava, pospješiti opstanak Bošnjačke i Hrvatske zajednice na prostorima entiteta Republika Srpska, a posebno u mjestima gdje su prije rata bili većinsko stanovništvo.

III - POJAŠNJENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Članom 1. i 2. propisan je predmet zakona kao i definicija povratnika, izbjeglica i raseljenih lica, odnosno ko se smatra povratnikom, izbjeglicom i raseljenih licem u smislu ovog zakona.

Članom 3. propisano je da prava po ovom zakonu mogu ostvariti i koristiti povratnici koji su se dobrovoljno vratili i prijavili prebivalište u mjesto prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska ili Brčko Distrikt BiH, a koja su imala boravište na teritoriji entiteta Federacija BiH. Povratnici zadržavaju korištenje stečenih prava i ostvaruju prava u skladu sa ovim zakonom pod uslovom da ista prava ne ostvaruju u mjestu prijeratnog prebivališta.

U članu 4. navedeni su federalni propisi iz oblasti socijalne zaštite, branilačko-invalidske zaštite, zdravstvene zaštite i poreske oblasti (poreske olakšice za povratnike koji ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavca na području entiteta Federacija BiH), po

kojima povratnici mogu ostvariti ili nastaviti korištenje ostvarenih prava nakon prijave mjesta prebivališta u mjestu prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distrikt BiH.

Članom 5. propisano je da povratnici mogu koristiti prava iz oblasti socijalne zaštite u postupku i na način propisan federalnim zakonom. Zahtjev se podnosi opštinskom organu prema mjestu poslednjeg prebivališta u entitetu Federacija BiH, koji u prvom stepenu rješava o pravima iz oblasti socijalne zaštite. Po žalbama izjavljenim na prvostepena rješenja rješava nadležni kantonalni odnosno federalni organ uprave.

Član 6. - ukoliko je povratnik na osnovu pravosnažnog rješenja ostvario prava iz socijalne zaštite prije povratka u prijeratno mjesto prebivališta u entitetu Republika Srpska, odnosno Brčko Distrikt BiH, nastaviće mu se isplata nakon povratka, odnosno prijave mjesta prebivališta u mjestu povratka.

Član 7.- prema važećim federalnim zakonima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite branioci i članovi njihovih porodica koriste prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, nezavisno od mjesta prebivališta. Dakle povratnici u entitet Republika Srpska i Brčko Distrikt, koriste sva prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite kao i korisnici sa prebivalištem u entitetu Federacija. Nadležnost organa za prijem zahtjeva, vođenje upravnog postupka i rješavanje o pravima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, primjenjuju se odgovarajuće odredbe federalnih zakona i pozakonskih propisa iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.

Članom 8. propisano je da povratnici zadržavaju pravo na sve vidove zdravstvene zaštite (primarna, specijalističko-konsultativna, bolnička i odgovarajuća medicinska rehabilitacija). Primarnu i specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu mogu koristiti u opštini zadnjeg mjesta prebivališta ili po sopstvenom izboru u opštini istog kantona koja je najbliža njegovom mjestu povratka. Pravo na bolničku zdravstvenu zaštitu mogu koristiti u bolnicama prema mjestu poslednjeg prebivališta prije povratka u entitet RS.

Članom 9. propisano je da se zahtjev podnosi nadležnom prvostepenom organu za pojedine oblasti, a uz zahtjev se obavezno prilaže prijava mjesta prebivališta u mjestu povratka.

Članom 10. uređeno je postupanje prvostepenog organa po zahtjevu povratnika.

Članom 11. propisano je da će prvostepeni organ po službenoj dužnosti utvrditi da li povratnik koristi ista prava po drugim propisima, kao i obaveza korisnika da prijavi svaku promjenu koja utiče na obim korištenje prava i to u roku od 15.dana od dana nastale promjene, kao i obaveza korisnika da vrati novčano primanje na koje nije imao pravo.

Članom 12. propisano je da prava iz ovog zakona pripadaju od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva.

Član 13. – povratnici zadržavaju prava koja su ostvarili prije povratka u prijeratno mjesto prebivališta u smislu da se ne mora voditi novi postupak u skladu sa ovim zakonom.

Članom 14. propisano je da se u postupku za ostvarivanje prava primjenjuje zakon o upravnom postupku ukoliko propisima iz člana 4. ovog zakona nije drugačije uređeno.

Članom 15. propisano je da se prava povratnika ostvarena po propisima iz člana 4. ovog zakona finansiraju na način kako je uređeno tim propisima.

Član 16. – nadzor za primjenu ovog zakona vrše nadležna federalna ministarstva za pojedine oblasti, a inspeksijski nadzor vrše federalne resorne inspekcije.

Članom 17. propisani su prekršaji i kazne za prekršaje za odgovorno lice i fizičko lice.

Članom 18. propisano je da ukoliko određene odredbe ovog zakona nisu u saglasnosti sa odredbama zakona iz člana 4. ovog zakona, primjenjivaće se odredbe ovog zakona. Nadalje propisana je obaveza Vlade Federacije BiH da u roku od 60. dana od dana stupanja na snagu ovog zakona pripremi odgovarajuće izmjene i dopune propisa iz člana 4. ovog zakona, radi usklađivanja istih sa odredbama ovog zakona i da ih uputi u parlamentarnu proceduru. Stavom 3., propisano je da će kantoni u skladu sa svojim nadležnostima u roku od 60. dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, posebnim zakonom ili odgovarajućim izmjenama i dopunama postojećih zakona omogućiti povratnicima korištenje prava iz oblasti socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i dopunskih prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.

Članom 19. propisana je ravnopravnost polova.

Članom 20. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za primjenu ovog zakona u 2014. godini nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH, jer osobe iz kategorije raseljenih osoba i izbjeglica u smislu ovog zakona već koriste prava iz navedenih oblasti koje se finansiraju iz Budžeta Federacije BiH, odnosno kantona, s obzirom da prijavu svog prebivališta ili boravišta imaju na području Federacije Bosne i Hercegovine. Nakon povratka u Republiku Srpsku i Brčko Distrikt zadržavaju ostvarena prava.